

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΒΑΡΣΟΒΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Ul. Gornoslaska 35, 00-432 Warszawa
Tel.: 0048 22 622 94 66, Fax: 0048 22 622 94 64
WWW: www.agora.mfa.gr
E-mail: ecocom-warsaw@mfa.gr
Facebook: www.facebook.com/Ambasada.Grecji.w.Polsce

16.12.2016
Α.Π.: Φ.2700 / ΑΣ 130

Πληροφορίες: Α. Καρυτιανός (Γραμ. ΟΕΥ Α')

Οικονομικό & Επιχειρηματικό Ενημερωτικό Δελτίο Πολωνίας
Αριθμός 23 (01.12.2016 – 15.12.2016)

1. Οικονομικοί Δείκτες	2. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις: Εξωτερικό Εμπόριο, ΑΞΕ, Τουρισμός
<ul style="list-style-type: none"> - Αξιολόγηση S&P - Προβλέψεις Moody's - Επιτόκια δανεισμού - Ανεργία - Πληθωρισμός - Λιανικές πωλήσεις - Βιομηχανική παραγωγή	<ul style="list-style-type: none"> - Πολωνο-ελληνική ημερίδα τεχνολογίας διαστήματος - Ισοζύγιο τρεχ. συναλλαγών Οκτ. 2016 - Εμπορικό ισοζύγιο - Προτεραιότητες Υπ. Αγροτ. Ανάπτυξης - Ξένες επενδύσεις μέσω PAIIZ. - Συναλλαγμ. Ισοτιμία PLN - Πράσινα ομόλογα - Μεταναστευτικά εμβάσματα
3. Ειδήσεις εσωτερικής αγοράς	4. Ενέργεια
<ul style="list-style-type: none"> - Χρηματοοικονομικό σύστημα: έκθεση NBP - Πολωνική προσφυγή κατά απόφασης Επιτροπής - Φαγητό και ποτό εκτός σπιτιού - Γρίπη των πτηνών - Προϊόντα-απομιμήσεις - Επενδύσεις στην αγορά ακινήτων - Πρόσβαση επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση - Αγορά αγαθών πολυτελείας - Κλάδος gaming	<ul style="list-style-type: none"> - Προσφυγή PGNiG σε Δικαστήριο ΕΕ - Πολωνοουκρανικός συνδετήριος αγωγός - Νομοθεσία τομέα ενέργειας - Ηλεκτρικά αυτοκίνητα - Αντιρρήσεις Κυβ/σης σε σχεδιασμό EDF
5. Επιχειρηματικές ειδήσεις	
<ul style="list-style-type: none"> - Συνεργασία Autosan (PGZ) και Raytheon - Προμήθεια στρατιωτικών ελικοπτέρων - Επένδυση Lufthansa Technik και GE Aviation - Πώληση Bank Pekao σε PZU και PRF - Raiffeisen Polbank - Ζυθοποιία: Πώληση σημάτων Tyskie και Lech - Συγχώνευση επιχ/σεων κλάδου μεταλλευμάτων	

Τρέχουσα ισοτιμία Ζλότου / Ευρώ: PLN 4,42 = EUR 1

Ο Προϊστάμενος

Νικόλαος Χριστοδουλίδης
Σύμβουλος ΟΕΥ Α'

1. Οικονομικοί Δείκτες

Αξιολόγηση S&P

Η Standard & Poor's γνωστοποίησε (2/12) ότι διατηρεί την αξιολόγησή της για την πολωνική οικονομία (πιστοληπτική ικανότητα) στο «BBB+», αναβαθμίζοντας όμως τις προοπτικές της σε «θετικές». Συγκεκριμένα, σε σχετική ανακοίνωση της S&P επισημαίνεται ότι η αναβάθμιση της αξιολόγησης των προοπτικών «είναι ενδεικτική της ελάττωσης της ανησυχίας αναφορικά με το ενδεχόμενο περαιτέρω αποδυνάμωσης σημαντικών θεσμών – κυρίως της Κεντρικής Τράπεζας – από την κυβέρνηση». Η ουσία της είδησης έγινε δεκτή με ικανοποίηση από την πολωνική πλευρά, ενώ οι διατυπώσεις περί «ενδεχόμενης αποδυνάμωσης της Κεντρικής Τράπεζας» χαρακτηρίστηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών ως «ακατανόητες». Τον Ιανουάριο του 2016 η Standard & Poor's υποβάθμισε την πολωνική οικονομία σε «BBB+» από «A-» και τις προοπτικές της οικονομίας από «σταθερές» σε «αρνητικές», προκαλώντας την οργή της Βαρσοβίας, καθώς η υποβάθμιση αποδόθηκε στις μεταρρυθμίσεις που προωθούσε η νέα κυβέρνηση (του κόμματος PiS), μεταρρυθμίσεις με τις οποίες επιχειρείτο η άσκηση επιρροής σε σειρά ανεξάρτητων ή ημιανεξάρτητων θεσμών.

Προβλέψεις Moody's

Η Moody's αναθεώρησε (8/12) τις προβλέψεις της για τις επιδόσεις της πολωνικής οικονομίας. Προβλέπει, πλέον, μεγέθυνση του ΑΕΠ κατά 2,8% φέτος (από 3,1% στις προηγούμενες προβλέψεις) και 2,9% το 2017 (από 3%).

Επιτόκια δανεισμού

Στη συνεδρίαση της 7/12 τ.έ., το Συμβούλιο Νομισματικής Πολιτικής (RPP) άφησε αμετάβλητα τα επιτόκια δανεισμού. Έτσι, το επιτόκιο αναφοράς της Κεντρικής Τραπέζης (NBP) εξακολουθεί να διαμορφώνεται στο 1,50%, το επιτόκιο Lombard στο 2,50%, το επιτόκιο καταθέσεων στο 0,50% και το προεξοφλητικό επιτόκιο στο 1,75%. Το RPP προχώρησε τελευταία φορά σε μείωση των επιτοκίων, κατά 50 μονάδες βάσης, τον Μάρτιο του 2015.

Ανεργία

Το ποσοστό ανεργίας του μηνός Οκτωβρίου τ.έ. ήταν 8,2% κατά την πολωνική στατιστική υπηρεσία GUS και 5,7% κατά την Eurostat.

Πληθωρισμός

Τον Νοέμβριο του 2016, οι τιμές των καταναλωτικών αγαθών και υπηρεσιών (CPI - ΔΤΚ) παρέμειναν αμετάβλητες κατά την πολωνική στατιστική υπηρεσία GUS (CPI - ΔΤΚ).

Λιανικές πωλήσεις

Τον Οκτώβριο του 2016 οι λιανικές πωλήσεις αυξήθηκαν κατά 3,7% (σε σχέση με τον Οκτώβριο του 2015) σύμφωνα με την πολωνική στατιστική υπηρεσία GUS και κατά τα 7,1% σύμφωνα με την Eurostat.

Βιομηχανική παραγωγή

Τον Οκτώβριο του 2016, η βιομηχανική αυξήθηκε κατά 0,8% (σε σύγκριση με τον Οκτώβριο του 2015) σύμφωνα με την Eurostat και μειώθηκε κατά 1,3% σύμφωνα με την πολωνική στατιστική υπηρεσία GUS.

2. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις – Εξωτερικό Εμπόριο – ΑΞΕ

Πολωνο-ελληνική ημερίδα και επιχειρηματικές συναντήσεις κλάδου τεχνολογίας διαστήματος

Στις 12/12 έλαβε χώρα, στη Βαρσοβία, πολωνο-ελληνική ημερίδα του τομέα της τεχνολογίας διαστήματος. Η ημερίδα διοργανώθηκε από τον Πολωνικό Οργανισμό Επιχειρηματικής Ανάπτυξης (PARP), την Ένωση Ελληνικών Βιομηχανιών Διαστημικής Τεχνολογίας & Εφαρμογών (EBIDITE) και το Corallia/Si-Cluster, με κύριο στόχο τη διερεύνηση δυνατοτήτων συνεργασίας μεταξύ των δύο χωρών στον τομέα της τεχνολογίας και των εμπορικών εφαρμογών διαστήματος. Μετά από την ολοκλήρωση της ημερίδας, κατά την οποία παρουσιάστηκαν τα κύρια χαρακτηριστικά και οι δυνατότητες των σχετικών τομέων των δύο χωρών, αλλά και το πρόγραμμα NEPTUNE (www.neptune-project.eu), πραγματοποιήθηκαν (B2B) συναντήσεις μεταξύ εκπροσώπων των δώδεκα ελληνικών επιχειρήσεων και φορέων που συμμετείχαν στην αποστολή και αντίστοιχων επιχειρήσεων και φορέων της πολωνικής πλευράς.

Ισοζύγιο τρεχ. συναλλαγών Οκτωβρίου 2016

Η αξία του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών ανήλθε στα 1,7 δισ. Ζλότου τον Οκτώβριο του 2016, έναντι ελλείμματος 4,32 δισ.

Ζλότου τον προηγούμενο μήνα. Πλεονασματικά ήταν τα ισοζύγια υπηρεσιών (4,3 δισ.) και αγαθών (0,1 δισ.), ενώ ελλειμματικά ήταν τα ισοζύγια πρωτογενών εισοδημάτων (6,1 δισ.) και δευτερογενών εισοδημάτων / τρεχουσών μεταβιβάσεων (0,1 δισ.). Η αξία των μεν εξαγωγών αγαθών αυξήθηκε κατά 1,7%, ανερχόμενη στα 65,5 δισ., των δε εισαγωγών κατά 1,1%, διαμορφούμενη στα 65,3 δισ.. [NBP]

Εμπορικό ισοζύγιο

Η αξία του πλεονάσματος του εμπορικού ισοζυγίου του διαστήματος Ιανουαρίου Οκτωβρίου 2016 διαμορφώθηκε στα € 4,41 δισ., καθώς η αξία των μεν εξαγωγών ανήλθε στα € 150,87 δισ. (+0,8%), των δε εισαγωγών στα € 146,46 δισ. (-0,8%). [GUS]

Προτεραιότητες Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης γνωστοποίησε ότι οι προτεραιότητές του για το 2017 περιλαμβάνουν τη δυναμική προώθηση των πολωνικών αγροδιατροφικών προϊόντων στις αγορές της Αλγερίας, της Λευκορωσίας, του Καναδά, της Κίνας, της Αιγύπτου, της Ινδίας, του Ιράν, της Ιαπωνίας, του Καζακστάν, της Σαουδικής Αραβίας, της Νοτίου Αφρικής, της Ταϊβάν, των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων, των Ηνωμένων Πολιτειών και του Βιετνάμ. Επίσης, σχεδιάζεται η εντατικοποίηση των εμπορικών σχέσεων με την Κούβα, τη Μαλαισία, το Μεξικό, το Μαρόκο, τη Σιγκαπούρη και τη Νότια Κορέα. Οι προωθητικές δράσεις που θα υλοποιηθούν θα περιλαμβάνουν εκστρατείες πληροφόρησης στα μέσα ενημέρωσης, τη συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις και τη φιλοξενία ξένων επιχειρηματιών και δημοσιογράφων. Όσον αφορά τις μακρινές αγορές και τις επιδόσεις του α' εννεαμήνου του 2016 σε σύγκριση με το αντίστοιχο περυσινό διάστημα, οι πολωνικές εξαγωγές αγροδιατροφικών προϊόντων στη Νιγηρία σχεδόν τριπλασιάστηκαν (€ 33,7 εκ.), στη Ν. Αφρική αυξήθηκαν κατά 62% (51 εκ.), στη Σ. Αραβία κατά 40% (258 εκ.), στην Αυστραλία κατά 75% (48 εκ.), στο Χονγκ Κονγκ κατά 48% (128 εκ.) και στη Γεωργία και στην Ταϊβάν διπλασιάστηκαν.

Ξένες επενδύσεις μέσω PAiiZ.

Ο πολωνικός οργανισμός προσέλκυσης επενδύσεων, PAiiZ, ανακοίνωσε ότι το 2016 διευκόλυνε την υλοποίηση ξένων επενδύσεων αξίας € 1,3 δισ., που δημιούργησαν 12.000 θέσεις εργασίας. Εκτιμάται ότι

με τη συνδρομή του PAiiZ υλοποιείται το 20% των συνολικών ξένων επενδύσεων που εισρέουν στη χώρα.

Συναλλαγμ. ισοτιμία και μετατρεψιμότητα PLN

Μετά από την αισθητή υποτίμηση του Ζλότου (PLN) κατά τις πρώτες ημέρες του Δεκεμβρίου, ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης και Υπουργός Ανάπτυξης & Οικονομικών, Mateusz Morawiecki, δήλωσε στον Τύπο ότι η κυβέρνηση δεν προτίθεται να παρέμβει στην αγορά συναλλάγματος για να υποστηρίξει το εθνικό νόμισμα, καθώς η υποτίμηση αφενός δεν θεωρείται πολύ έντονη και αφετέρου εξυπηρετεί το έργο των Πολωνών εξαγωγέων, ωφελώντας την οικονομία στο σύνολό της. Στις 6/12 η ισοτιμία του Ζλότου (PLN) με τα κυριότερα νομίσματα ήταν η ακόλουθη: EUR 1 = PLN 4.50, USD 1 = PLN 4.18, GBP 1 = PLN 5.33 και CHF 1 = 4.15. Εν τω μεταξύ, στις 12/12 έγινε γνωστό ότι το Ζλότου θα είναι ένα από τα επτά (νέα) νομίσματα των οποίων η απευθείας μετατροπή σε Yuan (CNY, renminbi) θα επιτρέπεται στην κινεζική διατραπεζική αγορά, κατόπιν πρόσφατης σχετικής απόφασης της κινεζικής πλευράς. Συνολικά, θα επιτρέπεται πλέον η απευθείας μετατροπή αυτού του είδους για 23 νομίσματα. Η πολωνική πλευρά εκτιμά ότι αυτή η πρόοδος θα διευκολύνει τους επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται ή επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στην Κίνα, αφού θα συμβάλει στον περιορισμό του κόστους συναλλαγής. Ελπίζει, επίσης, ότι θα ενισχυθεί το ενδιαφέρον των Κινέζων επενδυτών για ομόλογα του πολωνικού Δημοσίου.

Πράσινα ομόλογα

Η Πολωνία έγινε η πρώτη χώρα που εξέδωσε «πράσινα ομόλογα», «προλαβαίνοντας» τη Γαλλία που είχε γνωστοποιήσει την πρόθεσή της να προχωρήσει στην ίδια κίνηση εντός του 2017. Χρεόγραφα αυτού του είδους χρησιμοποιούνται μέχρι στιγμής από επιχειρήσεις που επιθυμούν να χρηματοδοτήσουν δράσεις όπως αυτές για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Στην περίπτωση της Πολωνίας διατέθηκαν πενταετή ομόλογα αξίας € 750 εκ. (με απόδοση 0,643%), με τα έσοδα των οποίων θα χρηματοδοτηθεί η υλοποίηση έργων περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος. Κατά το Bloomberg, το 49% των

ομολόγων αγοράστηκε από επενδυτικά ταμεία, το 22% από εμπορικές τράπεζες, το 16% από συνταξιοδοτικά ταμεία, το 12% από κεντρικές τράπεζες και το 1% από άλλους επενδυτές. Ως προς τη γεωγραφική διάρθρωση των αγοραστών, το 27% ήταν γερμανικής και αυστριακής προέλευσης, το 17% ολλανδικής, βελγικής και λουξεμβουργιανής και το 15% σκανδιναβικής.

Μεταναστευτικά εμβάσματα

Η αξία του πλεονάσματος του ισοζυγίου μεταναστευτικών εμβασμάτων ανήλθε το 2015 στα 3 δισ. Ευρώ. Τα τελευταία χρόνια, η αξία των εμβασμάτων που στέλνουν στην πατρίδα τους οι Πολωνοί οικονομικοί μετανάστες που εργάζονται στο εξωτερικό είναι σταθερά μεγαλύτερη από εκείνη των εμβασμάτων που στέλνουν στις πατρίδες τους οι αλλοδαποί που εργάζονται στην Πολωνία. [Eurostat]

3. Ειδήσεις εσωτερικής αγοράς

Χρηματοοικονομικό σύστημα: έκθεση NBP

Σύμφωνα με έκθεση της πολωνικής Κεντρικής Τραπέζης NBP, το εγχώριο χρηματοοικονομικό σύστημα παραμένει σταθερό αλλά το τελευταίο διάστημα έχουν «ενταθεί» οι απειλές για τη συγκεκριμένη σταθερότητα. Οι κυριότερες απειλές είναι εξωγενείς. Τα δάνεια ξένου νομίσματος, μολονότι αποτελούν το αδύνατο σημείο ορισμένων εμπορικών τραπεζών, δεν χαρακτηρίζονται ως «συστημικός κίνδυνος» για τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, που έχουν γενικά ικανοποιητική κεφαλαιακή επάρκεια. [www.nbp.pl/en/systemfinansowy/fsr201612.pdf]

Πολωνική προσφυγή κατά απόφασης Επιτροπής

Η πολωνική κυβέρνηση άσκησε προσφυγή (1/12) στο Δικαστήριο της ΕΕ κατά της διαταγής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για αναστολή της σχεδιαζόμενης επιβολής νέας φορολογίας στις επιχειρήσεις λιανεμπορίου. Κατά το πολωνικό Υπουργείο Εξωτερικών, η Επιτροπή θεώρησε εσφαλμένα τον νέο φόρο ως μορφή κρατικής ενίσχυσης. Κατά την Επιτροπή, οι προοδευτικοί φορολογικοί συντελεστές ευνοούν τις μικρότερες εγχώριες επιχειρήσεις έναντι των μεγάλων ξένων επιχειρήσεων που διατηρούν παρουσία στην Πολωνία. Επιπλέον, η πολωνική κυβέρνηση κατηγορεί την Επιτροπή για παραβίαση του κοινοτικού δικαίου μέσω της διαταγής άμεσης αναστολής του φόρου χωρίς επαρκή αιτιολόγηση. Η

Επιτροπή ξεκίνησε σχετική έρευνα στις 19/9 τ.έ., επιβάλλοντας, παράλληλα, στην Πολωνία την αναστολή της εφαρμογής του νόμου που προέβλεπε τη νέα φορολογία, μέχρι την ολοκλήρωση της αξιολόγησής της. Μετά από την ανακοίνωση της απόφασης της Επιτροπής, οι πολωνικές αρχές γνωστοποίησαν ότι αναστέλλουν τη συλλογή των συγκεκριμένων φορολογικών εσόδων έως τα τέλη του 2017 και ότι επεξεργάζονται νέα εκδοχή του νόμου, η οποία θα παρουσιαστεί το επόμενο διάστημα.

Φαγητό και ποτό εκτός σπιτιού

Σύμφωνα με έρευνα της Eurostat, το 12,8% των Πολωνών δηλώνει ότι δεν έχει την οικονομική δυνατότητα να βγει για φαγητό ή ποτό με την οικογένεια ή με φίλους τουλάχιστον μία φορά τον μήνα. Ο μέσος όρος των 28 κρατών-μελών της ΕΕ είναι 13%.

Γρίπη των πτηνών

Σύμφωνα με το ειδησεογραφικό πρακτορείο PAP, κρούσμα της «γρίπης των πτηνών» αναφέρθηκε σε εγκαταστάσεις εκτροφής χηνών στην περιφέρεια Lubuskie της δυτικής Πολωνίας. Στη συγκεκριμένα φάρμα εντοπίστηκαν 700 νεκρά πτηνά. Δείγματα αυτών εστάλησαν στο κρατικό κτηνιατρικό ινστιτούτο, που επιβεβαίωσε τη μόλυνση από τον ιό H5. Πάντως, η εντοπισθείσα μορφή του ιού (H5N8) δε θεωρείται επιβλαβής για τον άνθρωπο. Εφαρμόζοντας τις οικείες προβλέψεις της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, ο περιφερειάρχης όρισε ζώνη προστασίας ακτίνας 3 χιλιομέτρων και ζώνη παρακολούθησης ακτίνας 10 χιλιομέτρων. Η επιβληθείσα απομόνωση θα έχει διάρκεια είκοσι ημερών, ενώ τα υπόλοιπα ζωντανά πτηνά του ίδιου πτηνοτροφείου θα θανατωθούν. Στις αρχές Νοεμβρίου είχαν αναφερθεί και άλλα κρούσματα της γρίπης των πτηνών (σε πέντε αγριόπαπιες και έναν γλάρο) σε λίμνη της περιοχής του Szczecin της ΒΔ Πολωνίας. Λίγες ημέρες μετά από τη δημοσίευση της είδησης για τα προαναφερθέντα κρούσματα έγινε γνωστό ότι ορισμένοι ξένοι αγοραστές (κυρίως από την Κίνα, το Βιετνάμ, την Ιαπωνία και τη Νότια Αφρική) ακυρώνουν παραγγελίες πολωνικών προϊόντων πουλερικών.

Προϊόντα-απομιμήσεις

Σύμφωνα με στοιχεία του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της ΕΕ (EUIPO), οι πωλήσεις

απομιμήσεων επώνυμων προϊόντων έχουν ως συνέπεια την ετήσια απώλεια € 1,2 δισ. και 29.300 θέσεων εργασίας για την Πολωνία. Αυτές οι συναλλαγές αντιστοιχούν στο 6,2% των συνολικών πωλήσεων της αγοράς. Οι απώλειες είναι μικρότερες από τον μ.ό. της ΕΕ, εκτός από τις κατηγορίες των ενδυμάτων, των υποδημάτων και των φαρμακευτικών, στις οποίες ξεπερνούν τον μ.ό. της ΕΕ.

Επενδύσεις στην αγορά ακινήτων

Κατά την KPMG (έκθεση "Property Lending Barometer 2016"), η Πολωνία αποτελεί τον ελκυστικότερο επενδυτικό προορισμό στην ΚΑ Ευρώπη για τις εταιρείες ανάπτυξης ακινήτων. Στο πρώτο εξάμηνο του 2016, η αξία των συναλλαγών στην πολωνική αγορά ακινήτων ξεπέρασε τα € 2,07 δισ. (+50%), αντιπροσωπεύοντας έτσι το 40% των συνολικών συναλλαγών αυτού του είδους στην ΚΑ Ευρώπη. Η ελκυστικότητα της Πολωνίας αντικατοπτρίζεται και στη χρηματοδότηση που παρέχεται από τις τράπεζες. Προτιμώνται projects λιανικής (1,02 δισ.), χώρων γραφείων (786 εκ.) και βιομηχανικών εγκαταστάσεων (261 εκ.).

Πρόσβαση επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση

Σύμφωνα με έρευνα της Παγκόσμιας Τράπεζας, οι πολωνικές επιχειρήσεις είναι 30% πιθανότερο να αντιληφθούν την πρόσβαση σε χρηματοδότηση ως σοβαρό εμπόδιο, σε σύγκριση με επιχειρήσεις άλλων χωρών της Ευρώπης και της Κεντρικής Ασίας. Οι όποιες δυσκολίες εντοπίζονται, πρωτίστως, στα σκέλη της κεφαλαιαγοράς και των δανείων για μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Αναλυτές της Παγκόσμιας Τράπεζας και της πολωνικής Κεντρικής Τράπεζας επισημαίνουν ότι ο πολωνικός τραπεζικός κλάδος παραμένει σταθερός και έχει ενισχυθεί στο διάστημα που έχει μεσολαβήσει από το ξέσπασμα της τελευταίας χρηματοοικονομικής κρίσης, αλλά οι τράπεζες δε θα μπορέσουν να ανταποκριθούν μόνες τους στις απαιτήσεις μιας οικονομίας που επιθυμεί να μεγεθύνεται με τρόπο βιώσιμο.

Αγορά αγαθών πολυτελείας

Σύμφωνα με έρευνα της KPMG, η πολωνική αγορά αγαθών πολυτελείας πρόκειται να μεγεθυνθεί κατά 27% έως το 2020. Η αξία της θα ανέλθει στα 21 δισ. Ζλότυ, από 16,4 δισ. σήμερα. Η ανοδική τάση αποδίδεται κυρίως στα πολυτελή αυτοκίνητα, τα είδη ένδυσης και τις υπηρεσίες ξενοδοχείων και spa. Το

2016 οι εύποροι και πλούσιοι Πολωνοί (δηλαδή πολίτες με μηνιαίο ακαθάριστο εισόδημα άνω των 7.100 Ζλότυ) θα ξεπεράσουν το ένα εκατομμύριο (1,04 εκ.), για πρώτη φορά. Η αξία του συνολικού εισοδήματος αυτής της ομάδας, που αποτελεί περίπου το 3% του συνολικού πληθυσμού της χώρας, θα ανέλθει στα 171 δισ. Ζλότυ. Το 2019 η ίδια ομάδα θα αριθμεί 1,28 εκ. μέλη με συνολικό εισόδημα 220 δισ. Ζλότυ. Τέλος, υπολογίζεται ότι υπάρχουν 41.000 «άτομα υψηλής καθαρής αξίας» (high net worth individuals - HNWIs). Η αξία της περιουσίας καθενός από αυτά υπερβαίνει το 1 εκ. δολάρια.

Κλάδος gaming

Μιλώντας σε εκδήλωση παρουσίασης του κλαδικού διαγωνισμού GameINN, που διεξάγεται με κυβερνητική χρηματοδότηση, ο Υπουργός Επιστημών, Jaroslaw Gowin, δήλωσε ότι η κυβέρνηση προτίθεται να υποστηρίξει τον κλάδο gaming. Στο πλαίσιο του προαναφερθέντος προγράμματος, το Εθνικό Κέντρο Έρευνας & Ανάπτυξης (NCBR) θα συγχρηματοδοτήσει 38 projects βιντεοπαιχνιδιών με 116 εκ. Ζλότυ. Η πολωνική επιχείρηση CD Projekt, γνωστή για το παιχνίδι Witcher που έχει γνωρίσει παγκόσμια επιτυχία, έχει υποβάλει τον μεγαλύτερο αριθμός αιτήσεων χρηματοδότησης και έχει ήδη εξασφαλίσει 9,9 εκ. Ζλότυ για τέσσερα projects της.

4. Ενέργεια

Προσφυγή PGNiG σε Δικαστήριο ΕΕ

Η πολωνική εταιρεία φυσικού αερίου PGNiG άσκησε προσφυγή (5/12) στο Δικαστήριο της ΕΕ κατά της απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την οποία εξαιρέθηκε ο γερμανικός αγωγός αερίου Opal από τους κανόνες του Τρίτου Ενεργειακού Πακέτου. Η πολωνική πλευρά εκτιμά ότι η απόφαση έχει ως αποτέλεσμα την ενίσχυση των προνομίων της ρωσικής Gazprom, αφού της επιτρέπει να λειτουργήσει ως μονοπώλιο στην ΚΑ Ευρώπη. Η πρόσβαση της Gazprom στη δυναμικότητα του Opal πρόκειται να αυξηθεί από το 50% στο 80%, ενώ προηγουμένως η διατήρηση στο 50% προβλεπόταν να ισχύσει έως το 2032. Ο αγωγός Opal τροφοδοτείται από τον γερμανορωσικό αγωγό NordStream 1 και μεταφέρει αέριο προς τον γερμανικό νότο. Την

αναστολή της ίδιας συμφωνίας έχει ζητήσει, επίσης, η (κρατική ουκρανική) Naftohaz.

Πολωνοουκρανικός συνδετήριος αγωγός φ.α.

Οι διαχειριστές των συστημάτων μεταφοράς φυσικού αερίου Πολωνίας και Ουκρανίας, Gaz System και Ukrtransgaz αντίστοιχα, υπέγραψαν συμφωνία για τη δημιουργία συνδετήριου αγωγού φ.α. μεταξύ των δύο χωρών. Ο αγωγός θα κατασκευαστεί μεταξύ των χωριών Hermanowice και Bliche Volytsia, που βρίσκονται εκατέρωθεν της μεθορίου, και θα επιτρέψει τη μεταφορά 5 bcm ετησίως από την Πολωνία στην Ουκρανία από το 2020 και μετά. Το έργο εντάσσεται στον Διάδρομο Αερίου Βορρά-Νότου και θα καταστήσει εφικτή τη μεταφορά αερίου από τον πολωνικό σταθμό επαναεριοποίησης φ.α. του Swinoujście των ακτών της Βαλτικής στην Ουκρανία, που επιθυμεί μεγαλύτερη διαφοροποίηση σε επίπεδο προμηθευτών, αλλά και στην υπόλοιπη ΚΑ Ευρώπη.

Νομοθεσία τομέα ενέργειας

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Andrzej Duda, κύρωσε (8/12) ψηφισθέντα νόμο που προβλέπει την απελευθέρωση των τιμών στην αγορά φυσικού αερίου από το 2024.

Ηλεκτρικά αυτοκίνητα

Στη Βαρσοβία άνοιξε ο πρώτος (στη χώρα) σταθμός ανεφοδιασμού/φόρτισης ηλεκτρικών αυτοκινήτων. Ο σταθμός θα ανήκει σε δίκτυο εθνικής εμβέλειας (75 σημείων φόρτισης) που αναπτύσσεται από τη σλοβακική Greenway Infrastructure. Το κυβερνητικό «Σχέδιο Ανάπτυξης της Ηλεκτροκίνησης» προβλέπει τη δημιουργία πολλών τέτοιων εγκαταστάσεων κοντά στις κύριες οδικές αρτηρίες.

Αντιρρήσεις κυβέρνησης σε σχεδιασμό EDF

Η πολωνική κυβέρνηση επικαλέστηκε την ενεργειακή ασφάλεια ως κύριο λόγο για την προβολή αντίρρησης στον διαχωρισμό των πολωνικών περιουσιακών στοιχείων της γαλλικής EDF σε μονάδες παραγωγής και συμπαραγωγής, εν όψει της σχεδιαζόμενης πώλησής τους. Ο Υπουργός Ενέργειας, Krzysztof Tchorzewski, δήλωσε (14/12) ότι η πολωνική πλευρά οφείλει να εξασφαλίσει επαρκείς εγγυήσεις από τους νέους επενδυτές, δεδομένου ότι η EDF κατέχει μερίδιο αγοράς 8,5%. Αυτές οι εγγυήσεις κρίθηκε ότι πρέπει να είναι ίδιες με αυτές που είχαν δοθεί παλαιότερα από τη γαλλική

κυβέρνηση και οι οποίες θεωρούνται σημαντικές για την ενεργειακή ασφάλεια της χώρας. Εδώ και δύο μήνες, η EDF έχει αρχίσει αποκλειστικές διαπραγματεύσεις με το επενδυτικό ταμείο IFM Investors (Αυστραλία) για την πώληση των πολωνικών μονάδων παραγωγής θερμότητας και με τον τσεχικό ενεργειακό όμιλο EPH για το εργοστάσιο ηλεκτροπαραγωγής του Rybnik. Η σύμφωνη γνώμη της κυβέρνησης και οι εγκρίσεις ορισμένων ρυθμιστικών αρχών αποτελούν προϋπόθεση για την τελική πώληση των εν λόγω στοιχείων που χαρακτηρίζονται στρατηγικής σημασίας. Οι πολωνικές εταιρείες ηλεκτροπαραγωγής PGE, Energa και Enea και η εταιρεία παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας PGNiG Termika έχουν καταθέσει από κοινού ανταγωνιστική πρόταση για την εξαγορά όλων των πολωνικών μονάδων της γαλλικής εταιρείας (εργοστάσιο ηλεκτροπαραγωγής στο Rybnik, εργοστάσια ηλεκτροπαραγωγής και παραγωγής θερμότητας σε Κρακοβία, Γκντανσκ και Γδύνια, δίκτυα διανομής θερμότητας σε Τορν, Wroclaw και Zielona Gora), οι οποίες εντάχθηκαν από την κυβέρνηση στον κατάλογο επενδύσεων στρατηγικής σημασίας τον Αύγουστο του 2016.

5. Επιχειρηματικές ειδήσεις

Συνεργασία Autosan (PGZ) και Raytheon

Την 1/12, η πολωνική επιχείρηση κατασκευής λεωφορείων Autosan (ανήκουσα στον όμιλο αμυντικής βιομηχανίας PGZ) και η αμερικανική Raytheon (που παράγει τα πυραυλικά συστήματα Patriot) υπέγραψαν επιστολή προθέσεων πιθανής μελλοντικής συνεργασίας, παρουσία του Πολωνού Υπουργού Άμυνας, Antoni Macierewicz. Η συμφωνία καλύπτει τον σχεδιασμό, την κατασκευή και την προσαρμογή ειδικών κοντέινερ για τις συστοιχίες Patriot και ενδέχεται να αποτελέσει μέρος ευρύτερης συμφωνίας αντισταθμιστικών οφελών. Τον Σεπτέμβριο, το πολωνικό Υπουργείο Άμυνας ανακοίνωσε ότι ζήτησε προσφορά της Raytheon για την προμήθεια οκτώ συστημάτων Patriot. Μολονότι δε θεωρείται βέβαιη η υπογραφή των τελικών συμβολαίων συνεργασίας μεταξύ Autosan και Raytheon καθώς και μεταξύ πολωνικής κυβέρνησης και Raytheon, η υπογραφείσα επιστολή προθέσεων είναι ενδεικτική του αυξημένου ενδιαφέροντος των δύο πλευρών.

Προμήθεια στρατιωτικών ελικοπτέρων

Το Υπουργείο Άμυνας δημοσίευσε (1/12) την διακήρυξη διαγωνισμού για την αγορά 14 στρατιωτικών ελικοπτέρων «για την κάλυψη επείγουσών αναγκών». Κατά το υπουργείο, η Πολωνία προτίθεται να δαπανήσει το σύνολο των πόρων που προβλέπονται στον φετινό προϋπολογισμό για τον εκσυγχρονισμό των ενόπλων δυνάμεων, παρά την πρόσφατη ακύρωση της παραγγελίας 50 ελικοπτέρων τύπου Caracal της Airbus. Η επισήμανση έχει αξία υπό το φως επικριτικών σχολίων, σύμφωνα με τα οποία η ακύρωση της παραγγελίας, αξίας € 3,2 δισ., θα έχει ως αποτέλεσμα την καθυστέρηση της υλοποίησης του προγράμματος εκσυγχρονισμού των ενόπλων δυνάμεων και τη μη επίτευξη του νατοϊκού στόχου για αμυντικές δαπάνες της τάξης του 2% του ΑΕΠ. Το Υπουργείο Άμυνας πρόκειται να δαπανήσει περισσότερα από € 14 δισ. (61 δισ. Ζλότυ) στο πλαίσιο του προαναφερθέντος προγράμματος που αφορά τα έτη 2017-2022. Από αυτά, € 5,5 δισ. (24 δισ. Ζλότυ) θα δαπανηθούν την ερχόμενη τριετία, ενώ για δράσεις αναβάθμισης των ενόπλων δυνάμεων που δεν περιλαμβάνονται στο εν λόγω πρόγραμμα θα διατεθούν ακόμη € 4 δισ. (17 δισ. Ζλότυ). Μετά από την ακύρωση της συμφωνίας με την Airbus, ο Υπουργός Άμυνας, Antoni Macierewicz, δήλωσε ότι η Πολωνία θα αγοράσει από την Sikorsky Aircraft (Lockheed Martin) δύο ελικόπτερα τύπου Black Hawk φέτος και άλλα οκτώ το 2017. Παράλληλα, το Υπουργείο Άμυνας έχει προσκαλέσει τις Airbus, Sikorsky και Leonardo-Finmeccanica σε νέες συζητήσεις για την αγορά ελικοπτέρων.

Επένδυση Lufthansa Technik και GE Aviation

Το Υπουργείο Ανάπτυξης ανακοίνωσε ότι οι Lufthansa Technik και GE Aviation θα δημιουργήσουν κέντρο συντήρησης/επισκευής κινητήρων αεροσκαφών στην Ειδική Οικονομική Ζώνη της Legnica στη Sroda Slaska της δυτικής Πολωνίας. Η επένδυση θα είναι αξίας € 250 εκ. και θα δημιουργήσει περίπου 600 θέσεις εργασίας, ενώ το έργο της κατασκευής των εγκαταστάσεων θα υλοποιηθεί από την XEOS, κοινοπραξία των δύο προαναφερθεισών επιχειρήσεων. Στο κέντρο θα συντηρούνται και θα επισκευάζονται κινητήρες των τύπων GE9X-2B και GE9X.

Πώληση Bank Pekao σε PZU και PRF

Στις 8/12 έγινε γνωστό ότι η ιταλική UniCredit συμφώνησε να μεταβιβάσει το μεγαλύτερο μέρος των μετοχών που κατείχε (32,8% του μετοχικού κεφαλαίου) στη δεύτερη μεγαλύτερη πολωνική τράπεζα, Bank Pekao, στους PZU και PRF, έναντι € 2,4 δισ. (\$ 2,57 δισ.). Η PZU είναι η μεγαλύτερη πολωνική ασφαλιστική και το PRF είναι το Πολωνικό Αναπτυξιακό Ταμείο. Τόσο η PZU όσο και το PRF ελέγχονται από το πολωνικό Δημόσιο. Η PZU διατηρεί ήδη παρουσία στον τραπεζικό τομέα, μέσω της Alior Bank, την οποία δεν προτίθεται να συγχωνεύσει με την Pekao. Η UniCredit θα συνεχίσει να κατέχει 7,1% των μετοχών της Bank Pekao έως τις 15 Δεκεμβρίου του 2019, όταν θα προχωρήσει στην πώλησή του. Οι PZU (θα αποκτήσει το 20% των μετοχών) και PRF (12,8%) θα αποκτήσουν τον έλεγχο της Pekao και πρόκειται να εξαγοράσουν ακόμη τον πολωνικό βραχίονα της εταιρείας asset management Pioneer, έναντι 142 εκ. Ευρώ. Η αλλαγή ιδιοκτησίας στην Pekao διευκολύνει τον σχεδιασμό της πολωνικής κυβέρνησης και του κόμματος της κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας (PiS), που επιθυμούν την ενίσχυση της παρουσίας ντόπιων κεφαλαίων στον εγχώριο τραπεζικό κλάδο. Πλέον, πολωνικά κεφάλαια θα ελέγχουν το 53% του χρηματοπιστωτικού κλάδου, από 43% πριν από την πώληση της Pekao.

Raiffeisen Polbank

Τερματίστηκαν (8/12) οι διαπραγματεύσεις μεταξύ της πολωνικής τράπεζας Alior (ιδιοκτησίας της ασφαλιστικής PZU, συμφερόντων πολωνικού Δημοσίου) με τη Raiffeisen Bank International (RBI) για την πιθανή εξαγορά της πολωνικής θυγατρικής της τελευταίας, Raiffeisen Polbank, από την Alior. Οι δύο πλευρές δεν κατέληξαν σε συμφωνία. Η Raiffeisen έχει δεσμευτεί έναντι της πολωνικής Αρχής Χρηματοοικονομικής Εποπτείας (KNF) είτε να πωλήσει την Raiffeisen Polbank σε μια από τις εισηγμένες τράπεζες του Χρηματιστηρίου Βαρσοβίας, είτε να εισαγάγει τις μετοχές της Raiffeisen Polbank προς διαπραγμάτευση στο ίδιο χρηματιστήριο μέχρι τον Ιούνιο του 2017. Σημειώνεται ότι, την ίδια ημέρα με τη γνωστοποίηση του ναυαγίου των συνομιλιών, ανακοινώθηκε ότι η PZU κατέληξε σε συμφωνία με την ιταλική UniCredit για την απόκτηση του ελέγχου της δεύτερης μεγαλύτερης

πολωνικής τράπεζας, Bank Pekao, από κοινού με το Πολωνικό Αναπτυξιακό Ταμείο PRF.

Ζυθοποιία: Πώληση σημάτων Tyskie και Lech

Η ιαπωνική Asahi Group Holdings ανακοίνωσε ότι θα αγοράσει από την Anheuser-Busch InBev πέντε ευρωπαϊκά εμπορικά σήματα μπύρας, έναντι € 7,3 δισ.. Στη συμφωνία, που αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του α' εξαμήνου του ερχόμενου έτους, περιλαμβάνονται και τα πολωνικά σήματα Tyskie και Lech.

Συγχώνευση επιχ/σεων κλάδου μεταλλευμάτων

Το Υπουργείο Ενέργειας ανακοίνωσε ότι η κυβέρνηση προτίθεται να συγχωνεύσει ορυχεία της προβληματικής επιχείρησης άνθρακα KHW με τον όμιλο εκμετάλλευσης μεταλλευμάτων PGG. Λεπτομέρειες θα γίνουν γνωστές στα τέλη Ιανουαρίου. Σημειώνεται ότι η εταιρεία PGG ιδρύθηκε τον Απρίλιο του 2016 και είναι ο μεγαλύτερος παραγωγός άνθρακα στην ΕΕ. Απορρόφησε έντεκα ανθρακωρυχεία της προβληματικής Kompania Weglowa (KW) και εξασφάλισε επενδύσεις ύψους 2,4 δισ. Ζλότυ από τις πολωνικές επιχειρήσεις του κλάδου ενέργειας PGE GiEK, Energa και PGNiG, σε μια προσπάθεια διάσωσης πολλών θέσεων εργασίας στην ευρύτερη περιοχή του Katowice στα νότια της χώρας, όπου εντοπίζονται τα περισσότερα ορυχεία.